

4-11-1966

Khalq (April 11, 1966 nos. 1-2)

People's Democratic Party of Afghanistan

Follow this and additional works at: <https://digitalcommons.unomaha.edu/khalq>

 Part of the [International and Area Studies Commons](#), and the [Political Science Commons](#)

Please take our feedback survey at: https://unomaha.az1.qualtrics.com/jfe/form/SV_8cchtFmpDyGfBLE

Recommended Citation

People's Democratic Party of Afghanistan, "Khalq (April 11, 1966 nos. 1-2)" (1966). *Khalq*. 1.
<https://digitalcommons.unomaha.edu/khalq/1>

This Book is brought to you for free and open access by the Digitized Newspaper Archives at DigitalCommons@UNO. It has been accepted for inclusion in Khalq by an authorized administrator of DigitalCommons@UNO. For more information, please contact unodigitalcommons@unomaha.edu.

مرام دموکراتیک خلق

وطن محبوب ما افغانستان، تاریخ کهن، سنن برافتخار، نیروهای انسانی و ثروت‌های طبیعی فراوان دارد.

افغانستان طی قرن ۱۹ و چنددهه قرن ۲۰ یک کشور مستعمره - نیمه مستعمره و تاکنون یک کشور دارای نظام اقتصادی - اجتماعی فئودالی می‌باشد.

ملت ستمدیده این کشور، سخت‌ترین و جابرانه‌ترین نوع استبداد و استثمار، چهل و فقر را زیر چنگال فئودال‌های حاکم محلی و مهاجمین استثمارگر بریتانیا متحمل شده‌اند.

قیام ملی (۱۹۱۹ ع) خلقهای افغانستان که با شترک تمام طبقات زحمتکش مردم صورت گرفت بتسلط مستقیم استعمار کهن پایان داد و یکی از حلقه‌های زنجیر امپریالیزم بین‌المللی را درین گوشه جهان قبل از هر کشور دیگر آسیایی در هم شکست.

از آن تاریخ تاکنون چهل و هفتسال میگذرد. طی این مدت، طبقات خلقهای محروم کشور و مبارزان ملی ما، مشروطه خواهان و آزادی خواهان، برای طرد نظام فئودالی (ملوک الطوائفی)، رداستبداد و ارتجاع داخلی، ریشه کن ساختن استعمار و امپریالیزم مجاهدات دلیرانه نمودند که بکمال تأسف بشا بر نبودن شرایط مساعد ملی و بین‌المللی مؤقتاً مواجه بشکستهای رقت بار گردیدند و قدرت فئودال‌های فرمانروای محلی (طبقه حاکمه) و محافل حاکمه آن همچنان پابرجا ماند و تضاد اساسی بین دهقانان و فئودال‌ها، تضاد بین خلقهای کشور و امپریالیزم را شدت بخشید.

تاریخ، رسالت حل این تضادهای اساسی را بعهده نیروهای مترقی و وطنپرست با تحقق مرام دموکراتیک خلق گذاشته است.

شرایط بین‌المللی و ملی :

مضمون عمده دوران معاصر و محور مبارزه طبقاتی در مقیاس جهانی همانا مبارزه سوسیالیزم جهانی و امپریالیزم جهانی می‌باشد که با انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتبر آغاز گردیده است.

در این مبارزه دو سیستم جهانی، نهضت رحمت‌سکشان در کشور های سرمایه داری و با استحکام میروود و جنبشهای آزادی بخش ملی ملل آسیا و آفریقا و امریکای لاتین توسعه می یابند.

بعد از جنگ جهانی دوم جریان عظیم و نیرومند جنبشهای آزادی بخش ملی سیستم استعماری امپریالیزم را در هم پیچید و بیش از پنجاه و سه کشور مستقل جدیداً پابرمه وجود گذاشت که بسیاری از آنها بشمول افغانستان در یک صف به تشکیل دولتهای ملی و اتخاذ سیاست بیطرفی برای احراز استقلال اقتصادی و استحکام استقلال سیاسی خود در کوشش اند.

تغییر در تناسب قوای بین‌المللی بمنفع صلح، دموکراسی، استقلال ملی و ترقی اجتماعی و ضعف امپریالیزم بملل ممالک آزاد شده امکان وسیع داده تا حیات ملی خود را تجدید کنند، به استقلال اقتصادی نایل آیند و از طریق ایجاد دولت دموکراسی ملی و اتخاذ راه رشد غیر سرمایه داری تسلط امپریالیزم را ریشه کن سازند و نظامات و بقایای فئودالیزم را طرد کنند و پابرجا نگه نیندازند.

جریان تکامل ملل کشور های جدید تشکیل آسیایی و آفریقایی مبین این حقیقت است که هم اکنون بعضی از این کشورها (مصر، الجزایر، گینی، مالی، برما و غیره) سوسیالیزم را به عنوان یک سیستم سرمشق مآخذ قرار داده اند و بر اساس راه رشد غیر سرمایه داری و ایجاد شکلی از دولت دموکراسی ملی در یکدوره کوتاه آزادی نتایج درخشانی از لحاظ ارتقای سطح حیات خلقها و رفاه و ترقی اجتماعی بدست آورده اند.

مؤثر اینکه با توجه بوضع مسایل بین‌المللی و توسعه روز افزون سیاست همزیستی مسالمت آمیز و جلوگیری از جنگ ذری و برتری نیروهای صلح و سیستم های مترقی و نوین جهانی، بر رسی اوضاع جهان نشان میدهد که جریانات بین‌المللی کسلاً بمنفع خلقهای محروم ملل کشور های آسیایی، آفریقایی و امریکای لاتین تغییر کرده و بخصوص برای خلقهای ملت ستمدیده افغانستان امکانات واقعی آزادی از قید ارتجاع فئودالی و نفوذ عوامل استعماری و امپریالیزم را بوجود آورده است.

این وضع مساعد از نظر ملی خاصه بعد از لویه جرگه (۱۳۳۴ هـ) که باراده خلقهای افغانستان بوجود آمد باعث تغییرات نسبی در حیات سیاسی و اقتصادی کشور گردید.

در اثر فیصله لویه جرگه، مبارزات مسالمت آمیز خلقهای افغانستان با انسیبه در یک مرحله جدید از روابط بین‌المللی وارد شد و مشی سیاست خارجی کشور (در صفحه ۲)

سال ۱۳۴۵

ناشر افکار دموکراتیک خلق

شماره ۲۰۹ - دو هفته ۲۲ حمل ۱۳۴۵ هـ - ۱۱ اپریل ۱۹۶۶ ع

د افغانستان د ستمدیده خلکو داپ دو
رنځونو په خاطر

د خلق دموکراتیک مرام

زمونږ ګران هیواد افغانستان، لرغونی تاریخ، له ویاړه ډک دودونه او زیات انسانی قوتونه او طبیعي ثروتونه لري.

افغانستان د نولسمې پیړۍ په ټوله موده او د شلمې پیړۍ په څو لسو کلونو کې نیمه مستعمره - نیمه مستعمره هیواد و او تر اوسه پورې اقتصادي - اجتماعي فئودالي نظام لري.

ددې هیواد ستمدیده ملت د محلي حاکمو فئودالانو او برتانوي یرغلگر و استعمارچیانو ترمنځ لاندې د فقر، نابوغي، استثمار او استبداد ډیر سخت او جابرانه ډولونه ګاللې دي.

د افغانستان د خلکو د (۱۹۱۹ ع) کال ملي قیام چه ټولو زیار ایستونکو طبقو په ګټه و ن منځ ته راغی د زلمه استعمار مستقیم تسلط ته یی خاتمه ور کړه او د نړۍ په دې ګوټ کې یی تر ټولو آسیایي هیواد و دویمې د بین‌المللي امپریالیزم د زنجیر یوه کرۍ ماته کړه.

له هغې نېټې تر اوسه پورې ۴۷ کاله تیر شول. په دې موده کې د هیواد د محرومو خلکو طبقاتو، ملي مبارزینو، مشروطه خواهانو او آزادی غوښتونکو د فئودالي (ملوک الطوائفی) نظام دور کولو، د داخلی ارتجاع او استبداد له منځه وړلو او د استعمار او امپریالیزم د رښو دایستلو لپاره په زړه وړ تیا مجاهدې کړې دي.

خو له بده مرغه د ملي او بین‌المللي مساعدو شرایطو د نشتوالي له امله مو قنأ له غمجنو ناکامیو سره مخامخ شول او د فرمانروا فئودالانو (حاکمې طبقې) او د هنو و حاکمه محافل و قدرت هماغسې په خپل حال پاتې شو چه بدې توګه د بزګرو او فئودالانو د خلکو او امپریالیزم ترمنځ اساسي تضادونو لاشد و موند.

تاریخ ددغو اساسي تضادونو د حل رسالت د خلکو د دموکراتیک مرام په تحقق سره د مترقي قوتونو او وطن پالونکو په غاړه ایښی دی.

بین‌المللي او ملي شرایط :

داوسنی عصر مهم مضمون او په جهانی سویه طبقاتي مبارزې محور د جهانی سوسیالیزم او جهانی امپریالیزم ترمنځ مبارزه ده چه د اکتوبر په ستر سوسیالستی انقلاب شروع شوې ده.

ددغو دوو جهانی سیستمونو د مبارزې له امله په سرمایه داری هیوادونو کې د زیار ایستونکو نهضتونه استحکام مومي او د آسیا، آفریقا او لاتینې امریکې د آزادی غوښتلو جنبشونه پراخیږي.

تر دویمې جهانی جګړې وروسته د ملي خپلواکۍ غوښتلو ستر او غښتلی جریان د جهانی امپریالیزم استعماري سیستم سره و نفیت او له (۵۳) څخه زیات نوي خپلواک هیوادونه منع ته راغلل چه د افغانستان په ګټه و اکثره دغه هیوادونه د ملي دولتونو په تشکیل او د بی طرفی سیاست په غوره کولو سره د اقتصادي خپلواکۍ د حصول او سیاسي آزادی د ټینګولو د پاره په یوه صف کې کوښښ کوي.

د سولې، دموکراسۍ، ملي استقلال او اجتماعي بریښنې په ګټه د بین‌المللي قواؤ د تناسب بدلولون او د امپریالیزم ضعف د آراه شویو هیوادونو ملتونه یوه داسې پراخه زمینه برابروي چه خپل ملي ژوند نوی کړی، اقتصادي خپلواکۍ په لاس راوړې او د ملي دموکراسۍ دولت په ایجاد او د غیر سرمایه داری دودې له لاری (پاتې په دوهم مخ کې)

(د لومړۍ مخ پاڼې)

د (خلق) دموکراتیک...

دامپرياليزم تسلط له منځه یوسي، د فېوډاليزم نظامونه او بقایا محو کاندې او د اجتماعي تکامل په یوه نوی مرحله کښي قدم کښيږي دی.

د آسیایي او افریقایي نوو تشکیل شویو هیوادو د تکامل جریان د حقیقت څرگندوی چې همداسې غښودلو هیوادو (مصر، الجزایر، ګینې، مالي، برما او نورو) سوسیالستي سیستم د سرمشق په حیث خپل ماخذ ګڼلې دی او د خپلواکۍ په یوې لنډې موده کښي یې د یو ډول ملي دموکراسۍ دولت جوړه و او د دغیر سرمایه داری لاری په اساس د خلکو د هوساینې او د ژوند د سطحې د لوړتیا او اجتماعي ترقۍ په لحاظ روښانه نتیجې په لاس راوړي دي.

لنډه دا چې د بین المللي مساعدو شرایطو او په روغه سره د ګډوډند سیاست پراختیا، د ذروي چټکۍ د مخ نیو له پاره فعالیت، د سولې د قواؤ فوق او د جهان د نوو مترقي سیستمونو په نظر کښي نیو لوسره، د نړۍ د اوضاعو څپې نه دا څرګندوی چې بین المللي جریانانو په بشپړه توګه د آسیا، افریقا او لاتیښی امریکا د هیوادو د محرومو خلکو په ګټه تغییر خوځولې دي او په خاص ډول د افغانستان د ملت د ستمیده خلکو لپاره په واقعي ډول د امکانات برابرې چې د فېوډالۍ ارتجاع له قید او دامپرياليزم او استعمار د عواملو له تاثیر او نفوذ څخه مخان آزاد کړي.

په ملي لحاظ دغې مساعدې وضعې په تیره بیا د ۱۳۳۴ کال له لویې جرګې وروسته چې د افغانستان د خلکو په اراده منع تر اخله، د مملکت په سیاسي او اقتصادي ژوند کښي یې یو نسبي تغییر راوست.

د لویې جرګې د فیصلې په اثر د افغانستان د خلکو مسالمت غوښتونکو مبارزو نسبتاً د بین المللي روابطو په یوه نوی مرحله کښي ځای ونيو او د هیواد د باندني سیاست خط مشي د بیطرفۍ او سولې غوښتلو په روغه سره د ګډوډند له سیاست څخه پیروي د نوی او زده استعمار او امپرياليزم سره ضدیت او په نظامي بلاکو نوکښي نه ګډون په اساس د افغانستان د خلکو له خوا د هغوی د تاریخي غوښتنو او هیلو سره سم تایید او ومنل شو.

د افغانستان دغه نوی ټنګه لاره ددې سبب شوه چې د نړۍ د سوله غوښتونکو هیوادو یې غرضه او متساوي الحقوقه تعاون او مرستې جلب شي او د دولتي سکتور د تقويې د اقتصادي خپلواکۍ د تأمین او انکشافی پلانونو په اساس د هیواد بشري قوتونه او طبیعي نړتونه پکار و لوړي او دغیر سرمایه داری دودې او ملي دموکراسۍ حکومت د ایجاد له پاره لازم شرایط او امکانات منع تر اوړي.

د تولیدي قواؤ د پېښې ودي او د افغانستان د خلکو د تریخ ژوند چې په فقر، نا پوهۍ او ناروغۍ کښي لاس او پښي ومی ستر عملونه هماغه د فېوډالۍ طبقې د لویو محترکرو او کمپرادور سوداګرو او فاسدو بوروکراتو قشرونه او د بین المللي امپریالستي انحصاراتو نمایندګیو اقتصادي، سیاسي تسلط ددې چې د هغوی طبقاتي ګټې د افغانستان د خلکو له بشپړ ګټو سره تضاد لري.

ددې اساسي تضاد حل دی چې په اوسنۍ مرحله کښي د افغانستان عمومي او ملي دموکراتیک نهضت ستر مضمون تشکیلوي.

دیوه ستراتیژیک هدف په توګه او ددې اساسي تضاد د حل په حیث د ملي دموکراسۍ حکومت جوړول د افغانستان ملت ته چې په اقتصادي لحاظ وروسته پاتې دی یوه پراخه علائده دور نما پرايږي.

د افغانستان د ملي دموکراسۍ حکومت سیاسي بنسټ به له یوې ملي متحدې جبهې څخه تشکیل وي چې په هغې کښي ټول دموکراتیک ترقی غوښتونکي او وطن پرست قوتونه یعنی کارګران، دهقانان، مترقي منورین، کاسپان، کوچني بورژوازي (کوچني او متوسط مالکین) او ملي بورژوازي (ملي سرمایه داران) ګډون لري چې د ملي استقلال، په اجتماعي ژوند کښي د دموکراسۍ د تعمیم او د فېوډاليزم او امپریاليزم په ضد د دموکراتیک نهضت د ستره رسو له لارې په لار کښي ملي او دموکراتیکه مجاهده کوي.

د خلق جریده لاندې د دموکراتیک مرام چې د ملي او بین المللي شرایطو د علمي تحلیل پر اساس تنظیم شوی او د افغانستان د زیارایستونکو خلکو (دهیواد پسلو کښي له ۹۵ څخه زیات نفوس) یعنی د کارګرانو د طبقې، بزرګرانو او مترقي منورینو درامانونو مظهر دی، هغوی ته وړاندې او د تحقق په لاره کښي یې مبارزه کوي.

اول : سیاسي چارې

هغه اساسي مسأله چې په دې تاریخي مرحله کښي د افغانستان خلک ورسره مخامخ دي او دهغه حل ددوی فقر او وروسته پاتې والي چې له پلې پسي پېښو راهسې یې ددوی لمن نیولې ده پای ته رسوي عبارت ده :

د فېوډالۍ نظام له القا او امپرياليزم د پراختیا او نفوذ مخ نیوی چې په لاندې ډول د ملي دموکراسۍ په ایجاد تحقق موند لای هی :

(پاڼې په دریم مخ کښي)

(بقیة صفحه ۱)

مرام دموکراتیک...

برمېنای سیاست بیطرفۍ و صلحخواهي و پیروي از سیاست همزیستی مسالمت آمیز و ضدیت استعمار کهنه ونو و امپریاليزم وعدم الحاق در بلوکهای نظامی مورد قبول و تأیید مردم افغانستان طبق خواسته های تاریخي آنها قرار گرفت.

این خط مشي جدید افغانستان موجب آن گردید تا تعاون و کمکهای بیقرضانه و متساوي الحقوق کشور های صلح دوست جلب شود و بکار انداختن نیرو های بشري و ثروت های طبیعی مملکت مطابق پلانهای انکشافی و تقویه سکتور دولتي و تأمین استقلال اقتصادی آغاز گردد و امکانات و شرایط لازم را برای ایجاد حکومت دموکراسۍ ملي و راه رشد غیر سرمایه داری در افغانستان تدارك بیند. علل عمده کندي رشد قوای تولیدی و اوضاع ر قتلبار خلق های افغانستان که در فقر، جهل و مرض دست و پا میزنند همانا تسلط اقتصادی و سیاسی طبقه فېوډال قشر های تجار بزرګک محترک و کمپرادور، بوروکرات های فاسد و نمایندګی های انحصارات امپریالستي بین الملليست که منافع طبقاتي آنها با مصالح توده های خلق افغانستان در تضاد اند.

حل این تضاد اساسیست که در مرحله موجود محتوی عمده جنبش دموکراتیک عمومی و ملي افغانستان را تشکیل میدهد.

ایجاد حکومت دموکراسۍ ملي بحیث يك هدف استراتیژیک و بحیث يك سلاح حل این تضاد اساسي دورنمای درخشان و وسیع را در برابر ملت افغانستان که از لحاظ اقتصادی عقب مانده است افتتاح می نماید.

پایه سیاسی حکومت دموکراسۍ ملي افغانستان متشکّل خواهد بود از جبهه متحد ملي عموم قدرتهای ترقی خواه دموکراتیک و وطن پرست یعنی کارګران، دهقانان و منورین مترقي، اهل حرفه، خرده بورژوازي (مالکین خرد و متوسط) و بورژوازي ملي (سرمایه دار ملي) که در راه استقلال ملي، تعمیم دموکراسۍ در حیات اجتماعی و بیابان رساندن جنبش دموکراتیک ضد امپریالستي و ضد فېوډالۍ مجاهده ملي و دموکراتیک می نمایند.

جریده خلق مرام دموکراتیک ذیل را که با اساس تحلیل علمی شرایط ملي و بین المللي تنظیم شده و مظهر آرمان های خلق ز حمتکش افغانستان (بیش از ۹۵ فیصد نفوس مملکت) یعنی طبقه کارګران و دهقانان و منورین مترقيست به پیشکساهان تقدیم مینماید و در راه تحقق آن مبارزه میکند.

اول : امور سیاسی

مسأله اساسي ايکه درین مرحله تاریخي خلق های افغانستان بآن مواجه اند و حل آن ب فقر و عقب ماندګي که قرون متوالي دامنگير آنهاست پایان میبخشد همانا لغای نظام فېوډالۍ و جلوگیری از بسط و نفوذ امپریاليزم است که با ایجاد دموکراسۍ ملي بصورت ذیل تحقق می یابد :

۱- دفاع از تمامیت ارضي و استقلال سیاسی افغانستان و تأمین استقلال اقتصادی و حاکمیت ملي کشور عظیمترین وظیفه ملي و دموکراتیک خلق بشمار میرود.

۲- متمرکز ساختن تمام قوای دولتي در دست خلق.

استحکام حاکمیت خلق بشکل ایجاد یک حکومت دموکراسۍ ملي.

حکومت دموکراسۍ ملي از نظر ماهیت طبقاتي و ملي خود بر جمیع قدرتهای ترقیخواه دموکراتیک و ملي جامعه یعنی کارګران، دهقانان، منورین مترقي اهل حرفه، مالکان خرد و متوسط شهری و دهاتی با اتحاد سرمایه داران ملي (بحیث يك جبهه متحد ملي) متکی بوده و منافع اساسي خلقهارا حراست و تأمین میکند.

۳- در دموکراسۍ ملي عالیترین مقام قسانو نښکنداری و مظهر اراده خلقها شوری است که نمایندگان تمام طبقات خلق افغانستان از طرف خود شان بر اساس انتخابات آزاد، سری، مستقیم، متساوي و عمومی بدون مداخله آشکار و مخفی و تهدید و تطمیع انتخاب میگردند.

هیأت حکومت در دموکراسۍ ملي از طرف شوری ایجاد گردیده و از اعمال آن دقیقانه نظارت میکند.

۴- برای تأمین استقلال قوه قضایه و تنظیم امور قضایی و محاکماتی برمېنای اصول دموکراتیک، بخاطر مصونیت و آزادی خلقهای کشور مجاهده صورت میگیرد.

۵- استقرار دموکراسۍ ملي در شرایطی امکان پذیر است که خلقها از آزادیهای دموکراتیک وسیع سیاسی و مدني آتی برخوردار باشند :

آزادی فکر و عقیده، بیان، قلم و مطبوعات، اجتماعات، تشکیل احزاب سیاسی، اتحادیه ها، اعتصابات، تظاهرات، مسافرت، انتخاب شغل و کار و مصونیت های فردی، مسکن، معیارات و حق دفاع در محاکم، حق انتخاب کردن برای افراد مملکت که سن ۱۸ را تکمیل کرده باشند، حق انتخاب شدن در تمام موسسات دموکراتیک (از جرګه های قری گرفته تا شوری)، مساوات در برابر قانون محاکم و اشتغال به مشاغل دولتي.

(بقیه در صفحه ۳)

(دوهم مخ پانی)

د(خلک)دمو گراتیک...

۱- دافغانستان له همکني تماميت او سياسي استقلال څخه دفاع او د هيواد اقتصادي خپلواکي او د ملي حاکميت ثابتن د خلکو دموکراتيک او ملي خوراکنه وظيفه ګڼله کېږي .

۲- د خلکو په لاس کېږي د ټولو دولتي قواؤ متمرکز کول .

د خلکو د حاکميت استحکام د يوه ملي دموکراسۍ حکومت د ايجاد په شکل .

ملي دموکراسۍ حکومت دخپل طبقاتي او ملي ماهيت له مخې د ټولني بر ټولو ملي دموکراتيکو ، ترقي غوښتونکو قدرتونو يعني کارگرانو ، دهقانانو ، مترقي منورينو ، کاسبانو ، بهاري او کليوالي کو چنيو او متوسطو مالکينو او د ملي سرمايه دارانو په اتحاد (ديوي ملي متحدې جبهې په توګه) متکي دي او د خلکو اساسي ګټې ساتي او ثابته کوي .

۳- په ملي دموکراسۍ کې د قانون جوړولو لور ټولو لويه مقام او د خلکو دارادي مظهر شوي ده چه په هغې کې دافغانستان د خلکو د ټولو طبقو امايندگان آزادو ، پټو ، مستقيمو ، متساوي او عمومي انتخاباتو پر اساس بهي له هر ټول پټي او پشکاره مداخلې ، تهديد او تطميع څخه انتها پېږي .

په ملي دموکراسۍ کې حکومت هيات دخوري له خوا منع ته راغي او د هغه له اعمالو څخه په دقيقه توګه نظارت کوي .

۴- د هيواد د خلکو د آزادۍ او مصونيت له پاره د دموکراتيکو اصولو پر اساس د قضايتي قوې د استقلال د ثابتن او د قضايتي او معاکماتي چارو د تنظيم له پاره مجاهده کېږي .

۵- د ملي دموکراسۍ استقرار په هغو شرايطو کې امکان لري چه خلک دلا نديو پراخو دموکراتيکو سياسي او مدني آزاديو څخه برخورداره وي .

د فکر ، عقيدې ، بيان ، قلم او مطبوعات ، ټولنو ، د سياست ګوندونو ، تشکيل داتحاديو ، اعتصابونو ، مظاهرو او مسافرتونو آزادي ، دکار او شغل انتخاب دهاي او معيارونو فردي مصونيت او په محکمو کې د دفاع حق ، د هيواد د دهنو ګټوله پاره چه عمر يې ۱۸ کاله وي دانتخاباتو حق او په ټولو دموکراتيکو مؤسسو کې (دکليو له چرګو څخه نيولې ترشوري پوري) دانتخابيد لورحق دقانون ، محکمو او لورو دولتي شغلونو په برخو کې مساوات .

دافغانستان د ټولو دموکراتيکو سياسي او مدني حقونو او آزاديو څخه بهي له قوم ، نژادي ، قومي ، منطقهوي ، مذهبي ، جنس (نر او ښځي) ، سواد ، شغل او شتمني له تبعيض څخه ديوې مېرمنې وظيفې په حيث په جدي توګه دفاع کېږي .

۶- د ملي مساوي دعلمي درک په نظر کېږي نو لوسره ، افغانستان يو داسې هيواد دی چه دزيار اېستونکو خلکو او قومونو څخه چه ملي بېل بېل کلتورونه لري تر کيې شوي چه په ګډه بهي دبر له پسې پټي پټي په موډه کېږي

ر مونږ هيواد تشکيل کړي او پکښې اوسيدلي دي او د ګټې ژوند په ترڅ کې بهي په متحد ټول دمشر کو دردونو په احساس داستعمار او فېوډاليزم په ضد مبارزې پر مخ بيولي دي خو د فېوډالي ناولي ادارې او امپريالستي سياستونو او د تبعيض او محروميتو نو د موجوديت په نتيجه کې دافغانستان ټول خلک نه يوازي له خپلو حقونو او آزاديو څخه محروم شوي دي بلکه دغه ټول ارتجاعی سياستونه د خلکو د ملي اتحاد او ټولني دترقي په لاره کې دستر مانع په حيث دريدلي دي . نو دافغانستان دټولو زيار اېستونکو ولسونو اتحاد او يووالي دمجموعو طبقو د ګټو دثابتن په اساس ددور ور ګډوډي او مساوات داصل له مخې دهر ټول ملي ستم او قومي تفوق غوښتنې لکه نژادي ، قبيلوي ، منطقهوي او محلي تمايلات چه ملي نفاق منع ته راوړي په ضد ټول له خپره مجاهده ددموکراسۍ حکومت او د خلکو دموکراتيک مترقي او ملي وظيفه ګڼله کېږي .

۷- دافغانستان د خلکو تر منځ دواقي او عملي ملي يووالي د استحکام په منظور هڅه کېږي چه ددموکراسۍ داصولو په اساس دقانوني لارو څخه د هيواد پراساسي تشکيلاتو باندې د اقتصادي ، ژبني او فرهنگي دوايطوله لحاظه يوازي نظر وهي او د هيواد محلي چرګو او تشکيلاتو واحد و نو ته دي چه ددموکراتيکو انتخاباتو په اثر منع ته راغلې وي پراخ صلاحيت او واک ورکړ شي او دافغانستان دژبو دمسالې دخل لپاره دي ددموکراتيکو اصولو پرمېنا لازم اقدامات وشي .

۸- دبرتانوي امپريالستي پر غلګرو په (۱۸۹۳ع) کال کېږي د يو د استعماري تش په نامه کرښه دافغانستان پر سياسي قلمرو باندې ددغه هاي د خلکو دارادي په خلاف تحمیل او په نتيجه کې يې ددي هيواد دخاوري يوه برخه ور څخه جلا کړه ، له هغې لپاره تر اوسه پورې دپښتوستان د خلکو داستعمار او امپرياليزم په ضد ملي جنبشونه په مداوم او بر له پسې ټول جريان لري ، دافغانستان د خلکو ترقي غوښتونکي دموکراتيک قوتونه «دملتونو دسروشت ټاکلو دحق» داصل له مخې دپښتوستان د خلکو د جنبشونو ملاتړ کوي .

۹- د خلکو دموکراتيک قوتونه دبين المللي مقاسباتو په ساحه کې له لاندېني خارجي سياست څخه دفاع کوي :

- د يوه آزاد ، فعال اوسوله غوښتونکي خارجي سياست تعقيب او د آزاد قضاوت په ملګرتيا د مثبتې بيطرفۍ دسياست ملاتړ .

- د جهاني سولي څخه دفاع او په دغه سره د ګټې ژوند دسياست طرفداري .

(پاني په هلوډم مخ کېږي)

(بقیه صفحه ۳۴۵)

مړام دموکراتيک...

از تمام حقوق و آزاديهای دموکراتيک سياسي و مدني افراد منحيت وظيفه مېرمن بدون تبعيض اعم از نظر جنس (زن و مرد) ، نژاد ، قوم ، منطقه ، مذهب و عقیده ، سواد ، شغل و دارايي جداً دفاع ميکړد .

۶- بادر نظر گرفتن درک علمي مسا له ملي ، افغانستان مملکتيتست مرکب از خلقتها واقوام زحمتکش ، داراي کلتور هاي متنوع ملي که مشترکاً کشور را در طی قرون متمادي تشکيل داده و در آن زیسته اند و بصورت متحد با احساس درد هاي مشترک مبارزات ضد فېوډالي و ضد استعماري را به پيش برده اند ولي در نتيجه سوه اداره فېوډالي و سياست هاي امپريالستي و موجوديت محروميت و تبعيض نه تنها

همه خلقتها واقوام افغانستان از حقوق و آزاديهای شان محروم شده اند بلکه اين همه سياست هاي ارتجاعی مانع بررګي در راه تکامل اتحاد ملي خلقتها و ترقي جامعه بوجود آورده است . لذا مبارزه در راه اتحاد و همبستګي تمام اقوام زحمتکش افغانستان بر اساس ثابتن منافع طبقات محروم و اصل مساوات برادرانه و مجادله همه جانبه عليه هرگونه ستم ملي اعم از تفوق طبقي قومي ، نژادي ، قبيلوي ، منطقهوي و تمايلات محلي که نفاق ملي را بارمي آورد وظيفه ملي و مترقي حکومت دموکراسۍ ملي و دموکراتيک خلق بشمار ميرود .

۷- بمنظور ايجاد و استحکام اتحاد واقمي و عملي ملي بين خلقتها افغانستان سمی ميکړد تا از طرق قانوني مطابق با اساسهای دموکراسۍ بر تشکيلات اساسي مملکت از لحاظ رابطه اقتصادي ، لساني و فرهنگي تجديد نظر شود و بجرګه هاي محلي و واحد هاي تشکيلاتي کشور که بر اثر انتخابات دموکراتيک بميان آمده باشند صلاحيت و اختيارات وسيع داده شود و برای حل مسا له زبانيهاي افغانستان بر مبنای اصول دموکراتيک اقدامات لازم بعمل آيد .

۸- اشغالگران امپريالست بر پتان خط استعماري نام نهاد ديورند را دوسال (۱۸۹۳ ع) بر قلمرو سياسي افغانستان خلاف اراده خلقتها آن تحمیل کرد و در نتيجه يك قسمت ساحه مملکت را از پيکر آن جدا نمود . از آن تاريخ تا کنون جنبشهای ملي ضد استعماري و امپريالستي خلقتها پښتوستان بصورت مستمر دمدافع سر بهان داده و امپريالستي دموکراتيک خلق افغانستان په پيروي از اصل « حق تعيين سرنوشت ملل » از جنبش رهايي بخش ملي خلقتها پښتوستان پشتيباني ميکنند .

۹- نبردهای دموکراتيک خلق در ساحه مناسبات بين المللي از سياست خارجي ذيل دفاع ميکنند :

- تعقيب سياست خارجي مستقل و فعال صلحجو يسانه و تاثير سياست بيطرفي مثبت با قضاوت آزاد .

- دفاع از صلح جهاني و طرفداري از سياست همزيستي مسايت آميز .

- استقرار روابط دوستانه با تمام ملل صلح دوست ، محافل و دولتيکه اغراض سياسي ، اقتصادي و مقاصد استعماري نداشته باشند و در انکشاف اقتصادي ، تخنيکي و فرهنگي افغانستان بر اساس تعاون و همکساري متساوي الحقوق کمک ميکنند .

- تقويت و توسعه رابطه نزديک و دوستانه با ممالک پيشرو و جريانات مترقي بين المللي که مدافع صلح ، استقلال ملي ، دموکراسۍ ، ترقي اجتماعي و ضد امپرياليزم ميباشند و همچنان به آن ملل آسيابي ، افيقايي و امريکايي لاتين که در راه رسيدن باستقلال کامل ملي خود مبارزه ميکنند .

- مجاهده در راه برقراري مناسبات سالم بين المللي و مخالفت در برابر کليه بلوکهای تجاوزکارانه نظامي ، اتحاديه هاي اقتصادي ، تجارتي و سياسي اسارت آوو که اغراض استعماري داشته باشند .

- مجادله بررای جلو ګيري از جنگ جهاني ، افشای بهنگام آن حرکات و اعمال دول ، محافل و ماجراجويان جنگ طلب که برای صلح خطر ايجاد ميکنند و استقلال ملي ساير کشور ها را تهديد و سلب می نمايند .

- تاثير سازمان ملل متحد و طرفداري از خلع سلاح عام و تمام تحت نظارت کسامل بين المللي .

- مبارزه عليه استعمار کهنه و نو و امپرياليزم و پشتيباني از تمام جنبشهای

آزاد بخش ملي و مترقي جهان .

(بقیه در صفحه ۳۴۵)

(ددریم میخ پاتی)

د (خلك) د موږ كړاتيك...

د دوستانه ر وابطو استقرار د نېغې دېوالو سوله دوستو ملتو نو او حقو دولتونو سره چه سیاسي ، اقتصادی غرضونه او استعماري مقاصدونه لری او د افغانستان په اقتصادي ، تخنیکي او فرهنگي پراختیا کښی د متساوی الحقوقی همکاری او مرستی په اساس کومک کوی .

دېر مخ تلمیو هیوادونو او بین المللی مترقی جریاناتو سره چه دسولې، ملی استقلال، دموکراسی او اجتماعی ترقی هو چتو لسی کی او دامبریا لیزم به ضد وی دندو چی او دوستانه روابطو تقویه او پراخوالی او همدارنگه د هغو آسیایي او افریقایي اولاتیني امریکا د ملتونو سره ځیننگی روابط چه خپلو بشپړو و خپلواکیو ته درسیدلو له پاره مبارزه کوی .

۳۰ دین المللی سالو منا سبا تو دبر قراره په لار کبې هڅه کول ،
او تیری کوونکو نظامی بلاکوو، اسارت راوړونکو اقتصادي، تجارتي، سیاسي
اتحادیو سره چه استعماری غرضونه ولری مخالفت .

۱- د جهانى جنگى دمخ نيوى له پاره مجادله، د دولتونو، مجامعو او ماجر اچويانو د هغو حرکاتو او اعمالو سمه ستى دسوا يسى چه د جنگ ته آرزو لري او د سولې لى له پاره خطر پيدا کوي او يا د نورو هيوادونو ملي خپلواکي، تهديد يا سلېوى .

۲- د ملګرو ملتونو د موسسې تاييد او تر بشپړ بين المللى نظارت لاندې د پوره بيوسلمې کولو طرفداري .

دزادہ اونوی استعمار اوامپر بالیقم پر ضد مبارزه او دنیوی دقو او مترقی
او آزادی بهنو لکو جنبشو نو ملاتق .

دوهم : اقتصادی چاری

زمونځن هيواد ډيرې طبيعي منابع او مستندي انساني قواوې لري چه دودى دوى مترقى لاري په نيولو او ددغو امكاناتو مخخه په استفاده كيدى شي چه ډير ژر دخوداك ، پوهاك ، مسكن ، روغتيا او پوهنى دتامين او تهيوې له نظره دخليكو دژوندانه سطحې ته په پوره اندازه لوړوالى وركوي شي . خو څنگه چه افغانستان د اقتصادي او اجتماعي ساختمان په (حفاظ د فيوچراليزم (ملوك الطوايفي تر نظام لاندې دى او د فيوچرالى او ماقبل فيوچرالى توليدي روابطو زمونځن په ټولنه باندې تسلط لري فيوچرالان ، لوى مختكر او كمپراد ورسو داگران ، فاسد بورو كراتان ، امپريالستي اقتصادي كمپنې او تجار چه دهيواد په سياسي او اقتصادي كمزورى ژوندانه باندې قاطع تاثير لري دهيواد دخليكو د مادي او معنوي ژوندانه سطحه يې په ناوړه وضعه وروسته پاتې ساتلى او د توليدي قواؤ د ودې او اقتصادي انكشاف په لاره كښې يې ستر موانع ايجاد كړي دي چه دكارگرانو ، بزگرانو او ورو زيار ايستونكو خلكو د بې رحمانه استثمار او په دغو دله باندې د سخت ظلم موجب گرزيدي دي .

دهیواد د اجتماعی ترقی او اقتصادی انکشاف په منظور باید دغه وضعه تغییر ومومی او د زړو ظالمانه روابطو پر مخای دملی اقتصاد نوی سیستم (د نویو او عادلانه روابطو پر بنسټ) د قوای دمدای نعماتو د تولید وونکو یعنی دخلکو د زیار ایستونکو پولو د گټو پر اساس منفعه راشی. له دې امله هغه هغه چه د افغانستان دخلکو دمدای او معنوی تکامل د دورنما لپاره تاریخی او قاطع اهمیت لری د اقتصادی ودی د یو داسی لاری تعقیب دی چه د اقتصادیاتو او فرهنگتک چوکه اعتلاء تأمین او افغانستان په صنعتی هیواد بدل کړی شی او دهغه د پر له پسې پیړیو وروسته پاتی والی دیوه نسل د ژوندانه په دوره کښی په لویه چټکۍ سره چیران کړی او په پیړه وده وکړی .

په دې منظور ضروری ده چه د بشری او ملی ستړی وظيفې به عنوان ټولې
ترقي غوڅونکي د موکراتيکي قواوې او وطن پرستان ، کارگران ، بزگران
کاسبان ، مترقي مزدورين ، کوچني او متوسط مالکين د ملی سرمايه اړ و نيکو
په اتحاد په يوه متحده ملی جبهه کېږي ، ملی د موکراسي حکومت تشکيل کړي
او دغیر سرمايه دارۍ دودې له لارې لاندې اقتصادي سياست دفاع اوپه هغه
عمل وکړي .

۹- ددولتی پلان سره سم دملی اقتصاد چوکړه وده او ددولتی سکټور زیاته پراختیا او تحکیم.

دملی د مرکزاسی د بنسټی مادی او فنی ساختمان د دولتی پلان کډاری د سیستم پر له پسې انکشاف او د ملی اقتصاد یوه مترقی اداره ایجا بوی . له دولتی پلان سره سم ددغی اداری اساسی وظیفه دا ده :

د خلكو له اړتيا سره سم د توليد او لكښت تنظيم ، د دغو او دولتي او خصوصي مؤسسو او اشخاصو د بې‌حايه او غير اقتصادي لكښنو نو مخ نيونې او كنترول ، د توليدى و سا بلو ، سا مان او موادو مؤثر استعمال (باتى به پنځم مخ كښي)

$$(Y \propto \dot{a}_1 \dot{a}_2 \dot{a}_3)$$

مرام نہ مو کر اتیک...

دوم : امور اقتصادی

کشور ما دارای منابع فراوان طبیعی و قوای مستعد انسانی است که در صورت اتخاذ يك راه رشد مترقی با استفاده از این امکانات میتوان سریعاً سطح حیات خلقپار را از لحاظ تهیه و تأمین خوراك، پوشاك، مسكن، صحت و معارف بقدر كافی ارتقا بخشید. ولی چون افغانستان از لحاظ ساختمان اقتصادی - اجتماعی در تحت نظام فئودالیزم (ملوك الطوائف) قرار دارد و وابسته تولیدی فئودالی و ماقبل آن بر جامعه ماسلط میباشد، فئودالها، تجار بزرگ، محترک و کمپرادور بورکراتهای فاسد، تجار و کمپنی های انحصاری امپریالیستی که تأثیر قاطع در حیات سیاسی و اقتصادی فائون کشور دارند سطح حیات مادی و معنوی خلقهای مملکت را بوضع رقتباری عقب مانده نگه داشته، موانع بزرگی در راه رشد سریع قوای تولیدی و انکشاف اقتصادی ایجاد کرده اند که موجب استثماری بی رحمانه و ظلم بر توده های عظیم کارگران، دهقانان و سایر خلقهای زحمتکش گشته است.

بمنظور انکشاف اقتصادی و ترقی اجتماعی مملکت باید این وضع تغییر کند و در عوض روابط کهنه غیر عادلانه سیستم جدید اقتصاد ملی (یعنی برابری و عادلانه) بر اساس منافع مولدین نعمات مادی جامعه یعنی توده های زحمتکش مردم استقرار یابد. بنا برین آنچه برای دورنمای تکامل مادی و معنوی خلقهای افغانستان اهمیت تاریخی و قاطع دارد تعقیب طریقی از رشد اقتصاد است که اعتلای سریع اقتصادیات و فرهنگ را تأمین نماید و افغانستان را بکشور صنعتی تبدیل کند و عقب ماندگیهای قرون متمادی آنرا با حد اکثر سرعت و آهنگ رشد در دوران زندگی یک نسل جبران کند.

باین منظور ضرور است که بعنوان وظیفه بزرگ ملی و بشری تمام نیروهای ترقیخواه دموکراتیک و وطنپرستان : طبقه کارگر ، دهقان ، اهل حرفه ، منورین ، مترقی ، مالکین خرد و متوسط با اتحاد سرمایه داران ملی در يك جبهه متحد ملی حکومت دموکراسی ملی را تشکیل بدهند و براساس راه رشد غیر سرمایه داری سیاست اقتصادی آتی را مورد دفاع و عمل قرار دهند :

۱- انکشاف سریع اقتصاد ملی طبق پلان دولتی و تحسکیم و توسعه بیشتر
سکتور دولتی ، ساختمان مادی و فنی بنیان دموکراسی ملی ، انکشاف مستمر سیستم
پلانگذاری دولتی و یک اداره متمرکز اقتصاد ملی را ایجاد می نماید . وظیفه اساسی
این اداره طبق پلان دولتی عبارت است از تنظیم تولید و مصرف طبق احتیاج مردم
کنترل و جلوگیری از مصارف بی مورد و غیر اقتصادی کلیه موسسات دولتی و خصوصاً
واشخاص ، استعمال مؤثر مواد ، سامان و وسایل تولیدی ، تهیه و تمام نیروهای
انسانی و استفاده صحیح از منابع مالی و ذخایر طبیعی کشور که دارای عامه خلق
بحساب می رود .

سکاتور دولتی اقتصاد که خصوصیت مترقی و ضد فئودالی و ضد امپریالیستی
و استعمار نو را حایز است. سلاحيست برای تحکیم استقلال اقتصادی و پایدگانه‌یست
برای توسعه دموکراسی و ارتقاء سطح حیات مردم از جهتکش.

در افغانستان که مناسبات و روابط کاپیتالیستی (سرمایه داری) در نطفه خود
میباشد تحکیم و توسعه سکتور دولتی اقتصاد کاملاً بمنفع خلق بوده و از تعقیب راه
رشد سرمایه داری که برای توده های مردم پر از رنج و عذاب طولانیست
جلوگیری میکند.

در زمینه انکشاف صنایع ملی :

ایجاد صنایع ملی (ثقیل و سبک) و صنعتی کردن مملکت بر اساس تخنیک جدید ،
کلید حل همه مشکلات اقتصادی و اجتماعی کشور بشمار میرود .

۲- صنایع ثقیل که عامل عمده انکشاف سریع اقتصاد است استقلال ملی را استحکام می بخشد. بوجود آوردن صنایع ثقیل مانند صنایع فلز سازی و ذوب آهن، پتروشیمی، گاز و برق، صنایع انجینیری و ماشین سازی، کیمیای و استخراج معادن و همچنین احداث راه آهن و توسعه سایر خطوط مواصلات از طریق سرمایه گذاریهای دولت و تخصیص قسمت عمده قروض و کمکهای خارجی در بین شقوق و تمرکز آنها بدست دولت برای خلقهای افغانستان اهمیت عظیم دارد.

۳- احداث صنایع سبك و استهلاكی بمقصد رفع حوايج عمومى و ارتقای سطح زندگی توده های وسیع مردم ضرورى بنداشته میشود و سرمايه گذارى خصوصى در قسمت صنایع سبك از طریق سرمايه گذارى های مشترك انفرادى و دولتى بصورت مجزا گانه یا مختلط برهنمايى دولت تشويق و حمايه میشود . دولت مسؤول حمايت تمام محصولات صنعتى مى (خصوصى و دولتى) در برابر رقابت محصولات مشا به خارجى میباشد . (بقیه در صفحه ۵)

$$(0^{2024}) \text{ و } (1_{2024})$$

(دخولورمخ باتی)

د(خلق)د موکراتیک...

دهیواد دطبیعی ذخایرو اومالی منابعو څخه چه دقو لوخلکو شتمنی کښله کېږي
سره استفاده اودانسانی قوتو نو تجویز .

داقتصاد دولتی سکتور چه دنوی استعمال، فیو ډالیزم او امپریالیزم برضد
مترقی خصوصیت لری داقتصادی ځپلو کس د تحکیم له پاره یوه وسله
اودزیار ایستونکو خلکو دژوندانه دسطحی د لوړولو اودد موکراسی دپراختیا
لپاره یوه اړه ده .

په افغانستان کښی چه کاپیتالیستی (سرمایه داری) روابط او مناسبات
لا په نطفه کېږي داقتصاد ددولتی سکتور پراختیا او تحکیم دخلکو په کچه دی او
دسرمایه داری دودی دلاری دتعییب چه دخلکو لپاره اوده رنځونه اوهذا یوه لری
مغه نیسی .

دملی صنایعو دانکشاف په زمینه کښی :

د ملی (درو اوسپکو) صنایعو ایجاد اودنوی تخنیک براساس دهیواد صنعتی
کول دقو لو اقتصادی او اجتماعی مشکلاتو دحل کلی شمیر له کېږي .

۳- درانده صنایع چه داقتصادی چټک انکشاف ستر عامل دی ملی استقلال ته
استحکام رښی .

ددرنو صنایعو منځ ته راوړل لکه دفلزجوړولو صنایع، د اوسپنې ویلی کول، پترو
گاز، بریښنا، د انجنیرۍ اوماشین جوړولو صنایع، کیمیاوی صنایع، دکا نواستهر اچ
همدارنگه د اوسپنې دلارو جوړول اودنورومو اصلاحي کړنو پراختیا چه د دولت
دسرمایه گذاریو له لاری وی اودغو ځانگړو د خارجي مرستو او پورونو د لویې برخې
تخصیص اودهغو قو لو تمرکز د دولت په لاس کښی دا فغانستان د خلکو لپاره ستر
اهمیت لری .

۴- د عمومی اورتیای د رفح کولو اودخلکو دسترو ډ لوژوندانه سطحی د لوړولو
په مقصد داستهلاکی اوسپکو صنایعو اوحداث ضروری کښل کېږي، د سپکو صنایعو په
برخه کښی دانفرادی او دولتی کښی سرمایې گذارۍ له لاری خصوصي سرمایې گذارۍ
په گوښی بامختلط صورت د دولت تر لارښوونې لاندی تشویق اوحمايه کېږي . دولت
مسئول دی چه دخارجي مشابهو محصولاتو درقا بت په مقابل کښی ملی صنعتی
(خصوصی اودولتی) محصولات حمایه کړي .

۵- دکو پراتیفو اود ایجاد له لاری د لاسی صنایعو حمایه د اوددی مودی اوددی کښی
د کریدونو په وړ کولو د پښه وړانو او کاسبانو سره مرسته کول .

دکرهڼی دانکشاف اودحکمو داصلاحياتو په زمینه کښی :

د افغانستان ولس هر کال مخ په زیاتوالی دی اود کرهڼی تولیدات له دغی ودي
سره انډول لری .

دزراعتی موادو د لېږوالی په مورد کښی د اوسې بهران د دهقانۍ ژوند
وروسته پاتې والی اود بزگرو دسترو ډ لو استشار دورځی له توه د مسایلو څخه دی .

ددی وضعی ستر اساسی هلت دمنځنیو پیړیو د وروسته پاتې زراعتی تولید
دطرز تسلط اوفیو ډالی ژانده تولیدی روابط دی چه له یوی خوا دافغانستان دخلکو
داستهلاکی ادهتیای په تامینولو قادر نه دی او له بلې خوا ورځ په ورځ دملک او بزگرو ترمنځ
تضاد ته لا شدت ورکوي .

دهیواد داقتصادی او اجتماعی ترقی، ده موکراسی دتعمیم اودزراعتی تولیدی
قواو دانکشاف لپاره دحکمو د موکراتیکو اصلاحياتو داجرا له لاری ه اوسنیو
زراعتی ژانده تولیدی مناسباتو له منځه وړل ضروری شرط دی .

ملی دموکراسی حکومت دحکمو داساسی دموکراتیکو اصلاحياتو دسرتو رسو لو
په منظور دژورو علمی کتنو اومطالعاتو براساس دلائلیو کلی اصولو اجرا
عملی کوي .

۵- دا اجتماعی عدالت بر بنسټ دافغانستان دبی حکمو اودحکمو بزگرانو په کچه
دقو لو بزگرانو په کښوون دحکمو داساسی اصلاحياتو اجرا او دموکراتیکو
مترقی قوانینو وضع چه قو لو فیو ډالی نظامات او مؤسسی ملسی کښی ،
دزیار ایستونکو بزگرانو استثمار اوفقر له رښی محو کړی اودهیواد دزراعتی
محصولاتو دسطح په پراخه اندازه زیاته کړی .

۶- دمتوسطو اولین حکمو لرونکو بزگرانو حمایه اومرسته اوددوی دمالکیت
تضمین، هوبه صحیح اوبوره ډول له ځپلو حکمو څخه واخلی او داقتصادی او
کلتوری ژوند سطحی لوړه شی .

۷- دمتوسطو اوددو حکمو لرونکو، اجاره اخیستونکو اوهغو بزگرانو چه
دنورو حکمو په دهقانی (کشتمندي) نیسی له گروۍ، قرضدارۍ، عوارضو، بیگار یو
دیارونو او کلیو دسودخورو اوملاکانو او له نورو فیو ډالی تکیالو څخه دفوری
خلاصون لپاره دموکراتیک قوانین اومقررات ټاکل کېږي اوژرتر ژر د تطبیق
په گرتو اواستل-کښی، دغه قوانین اومقررات داجاره داری او بزگرۍ روابط
او مناسبات دبی حکمو اودحکمو بزگرانو په کچه دفیو ډالی ژانده مناسباتو دورکولو
په مقصد له بیخه اصلاح کوي .

(پاتې په شپږم مخ کښی)

(بقیه صفحه ۵۹)

مرام دموکراتیک...

۴- حمایه صنایع دستی وکک باهل حرفه وپیشه وړان یوسیمه اعلای کریدتهای
کم ربح طویل المده از راه ایجاد کو پراتیفا .

دزمینه انکشاف زراعت واصلاحيات ارضی :

نفوس افغانستان هر سال رو بافزایش است وتولیدات زراعتی بااین رشد هم آهنکی
ندارد . بهران دایمی درزمینه قلت مواد زراعتی و عقب ماندگی حیات دهقانی ،
استثمار توده های عظیم دهقانان اذ جمله مسایل حاد روز است .

هلت عمده و اساسی این وضع تسلط طرز تولید زراعتی عقب مانده قرون وسطایی
وروابط تولیدی کښه فیو ډالی است که اذ طرفی قادر بتأمین نیازمندیهای استهلاکی
مردم افغانستان نیست و اذ طرف دیگر روز بروز تضاد بین ملک و دهقانان را
تشدید میکند .

برای ترقی اقتصادی و اجتماعی کشور و تعمیم دموکراسی وانکشاف قوای
تولیدی زراعتی ، حذف مناسبات تولیدی کښه زراعتی موجود اذ طریق اجرای
اصلاحيات دموکراتیک ارضی شرط ضروریست .

بمنظور انجام اصلاحيات اساسی و دموکراتیک ارضی حکومت دموکراسی ملی
ایفای اصول کلی ذیل را براساس مطالعات دقیق علمی مورد عمل قرار میده :

۵- اجرای اصلاح اساسی ارضی بر مبنای عدالت اجتماعی باشتراک همه دهقانان
وبنفع مستقیم دهقانان کم زمین و بی زمین (بزگران) افغانستان و وضع قوانین
دموکراتیک ومترقی که جمیع نظامات و مؤسسات فیو ډالی را ملغی قرار دهد،
استثمار وفقر دهقانان زحمتکش را از ریشه محو سازد و سطح محصولات زراعتی
کشور را بمیزان وسیع افزایش دهد .

۶- حمایت و کمک به زمینداران خرد ومتوسط و تضمین مالکیت آنان تا اذ زمینهای
خود بصورت صحیح و کامل بهره برداری کنند و سطح حیات اقتصادی و کلتوری
شان بالا برون .

۷- برای خلاصی فوری دهقانان خرد ومتوسط بشمول اجاره داران و دهقانانیکه
زمین را به دهقانی (کشتمندي) میگیرند اذ گرو داری، قرضدارۍ، بیگاری
وعوارض و دیگر تکیالیف فیو ډالی ملاکان و سودخوران شهر و ده قوانین ومقررات
دموکراتیک وضع میشود و هر چه زود تر در ساحه تطبیق قرار میگیرد . این
قوانین ومقررات مناسبات و روابط اجاره داری اود دهقانی را بنفع دهقانان بی زمین
و کم زمین بمقصد طرد مناسبات کښه فیو ډالی از ریشه اصلاح می نماید .

۸- از زمینهای بایریکه اذ طریق سرمایې گذارۍ دولت و کمک های خارجی
آباد و تحت زرع آورده میشود فارمهای بزرگ دولتی احداث ویا بدهقانان کم زمین
وبی زمین و کوچیان باساس کو پراتیفاهای زراعتی توزیع میگردد .

۹- انجام اصلاحيات دموکراتیک ارضی جدا ایجاب می نماید که تائید و ایجاد
کو پراتیفاهای فروش و خرید و تولید دهقانی دسراسر مملکت اذ طریق دهنمایی
ونظارت دموکراتیک دولت وتشویق وبیداری دهقانان بوجود آید . بدین ترتیب
تأمین تمام تسهیلات لازم اذ قبیل افزار و ماشین آلات زراعتی، میکانیزه کردن
وعصری نمودن سیستم زراعتی بمقصد بالا بردن سطح حاصلدهی کار، استعمال کود
کیمیاوی، تنظیم قیمت عادلانه محصولات زراعتی، تهیه بازار فروش، اصلاح تخم
ودفع آفات زراعتی و کمکهای علمی وفنی اذ طریق همکاری متقابل مؤسسات کو پراتیفا
دهقانان ودولت میسر گردد . این امور منجمله اذ طریق ایجاد بانک قوی زراعتی
از طرف دولت بدادن تقاوی و کریدتهای کم ربح طویل المده با شرایط مساعد
بعمل می آید .

۱۰- اصلاح شبکه ها وانکشاف آبیاری برای زمینهای کم آب و زمینهای
بایر ذریعه حفر کاریزها، چاهای عمیق، کانالها و اعمار سد ها و بند ها اذ امور اهرم
اولی انکشاف زراعتی مملکت بحساب میرود .

دساحه مالدارۍ وحیات کوچیها :

۱۱- بر اساس اصلاح دموکراتیک ارضی روابط کښه ماقبل فیو ډالی شپانی
برای تأمین منافع ونجات چوپانان زحمتکش اذستم مالداران بزرگ روابط
جدید تبدیل شده وبمقصد انکشاف وترری ومالدارۍ، تهیه واصلاح چراگاهها
واصلاح نسل حیوانات ودفع آفات حیوانی اذ طریق تاسیس کو پراتیفاهای مالدارۍ
ترتیبات لازم گرفته میشود .

۱۲- حل مسأله فوری کوچیها وحیات قبیلوی بشیوه دموکراتیک واسکان
ومراقبت کامل در تشویق ورهنمایی آنها بزنگانی زراعتی و صناعتی وبهبود
حیات اجتماعی آنها امر ضروری انکشاف اقتصادی، ترقی اجتماعی واستقلال
ملی کشور محسوب میگردد .

(بقیه در صفحه ۶۰)

(دېنېم مخ پاتې)

د (خلق) دموکراتیک...

۸- په هغو شادو همکونکي به چې دولت به - سرمايه گذاري او خادجی مرستو آبادي او دکرهڼي وده گرهي دولتي لوی فارمونه احداث شي او بيا به د ژړا عتي کوپراتيفونو په اساس بی همکو ، لږ همکو بزگرانو او کسو چيا نو ته وويشلی شي .

۹- د همکو د دموکراتیکو اصلاحاتو سرته رسول په جدي توگه د ا بجا بوی چه په ټول هیواد کښي د دهقاني د تولید او د پلورلو او بېرېدلو د کوپراتیفونو نهضت دولت د دموکراتیکي لارښوونې او نظارت او د بزگرانو د تشویق او بیداري له لاری منع ته راشي خو په دې ترتیب قوای لازمي آسانتیا وي لکه : د کرهڼي اېزادو ماشین آلات ، د کار د حاصل دمی د سطحې د لوړولو په مقصد د ذراعتی - صنایعی او میکانيزه کول ، د کیمیاوي سري استعمال ، د ذراعتی محصولاتو د قیمتونو عادلانه تنظیم ، د پلورلو د بازار تهيې ، د تخم سمون او د ذراعتی آفتونو مخ نیوي دولت او دهقاني کوپراتیفونو د موسسو ترمنځ د متقابلې همکاري له لاری علمی او فني مرستې تامین شي دغه چاري منجه د دولت له خوا د قوای ذراعتی بانک د ایجادولو او په مساعدو شرایطو د اوږدې مودې او لږ گټې د کريدتو او تقاويو په ورکولو سر ته رسېږي .

۱۰- د شاه وادې او بې همکو د پاره د کارپزونو ، ژو روځاگانو او کاناو نو په کينه او اوږد بندونو په چولولو ، داوبو لنگولو د شیکو اصلاح او انکشاف د هیواد د کرهڼي ډیر مختلک د پاره له لومړنيو او مهمو چارو څخه شمیرل کېږي .

د کوچیانو د ژوندانه او مالدارۍ په ساحه کښي :

۱۱- د همکو د دموکراتیکي اصلاح په اساس به د چوپانۍ ، ما قبل فېو ډالی زاړه روابط د لویو مالدارانو له ستم څخه د زیار ایستو نیکو شپڼو د خلاصون او دهغو د گټو د تامین د پاره به نویو روابطو بدل شي ، او دوترنری او مالدارۍ دودې په مقصد به د ځي هایونو د تهيې او سمون ، د حیواناتو د نسل د اصلاح او د حیواني آفانو د لیري کولو د پاره د مالدارۍ د کوپراتیفونو د تاسیس له لاری لازم تر تیبات ونيول شي .

۱۲- په دموکراتیکه توگه د کوچیانو د مسالې او قبیلوي ژوند فوري حل ، ذراعتی او صنعتی ژوند ته د هغو د تشویق او لارښوونې بول د مراقبت او د هغو په مېشت کول ، د دوی د اجتماعي ژوند په والی د هیواد د ملی خپلواکۍ او اجتماعي ترقی د انکشاف یو ضروري عامل ګڼل کېږي .

د تجارت او ماليې د سمون په ساحه کښي :

په هیواد کښي د اقتصادي کمزورۍ او نوی استعمار او امپریالیزم د نفوذ زیو حامل دادی چه زموږ خارجي تجارت د یو شمیر معدودو خارجی انحصاري کمپنیو د نماندېگانو ، داخلي او خارجي لویو مختکرو او کمپرو او د سوداګرۍ په لاس کښي دی . دوی د خامو موادو د دصادرو لویه بدل کښي غیر ضروري او غیر اقتصادي اجناس د خپلو گټو او تجمیل پرستو قشرونو د تفاخراتو په مقصد واردوي چه په نتیجه کښي د اسراف او د هیواد د پانګې او اسعارو د تېښتي موجب گرهي او همدارنگه د اقتصادي استقلال او د ملی صنایعو او استحکام او وړي ته درانده ضرر و نه ورپیږي . د دغو نیمګټي تیاو د لیري کولو د پاره د ملی دموکراسي حکومت د لاندې تجارتی سیاست پیروي کوي :

۱۳- د صنعت خواته د تجاري سرمایې په لېږدولو او د ملی صنایعو د تقوینې او ایجاد په مقصد د ماشین آلاتو په تولید ، داخلي تولیداتو په پراخولو او د ګمرکي حمایتي سیاست په واسطه د تجارت کنترول او د با دترې سیستم د تجارت په پراختیا سره ، خارجي تجارت ملی کېږي .

۱۴- د داخلي تجارت انکشاف ، د بازار د استقرار په مقصد د داخلي تولید د ډیرېت او پراختیا ، په داخلي بازار کښي د مالونو د ډیو تثبیت او د عمومی اړتیاو د لیري کولو د پاره د داخلي تاجرانو د تشبثاتو تنظیم ، او د لویو کمپرو او د تاجرانو په مقابل کښي د دود او متوسطو تاجرانو حمايه .

۱۵- دولتي مالي چاري او بودجه باید په دموکراتیکه او مترقي توگه او د هیواد د محرومو خلکو په گټه د اقتصادي انکشاف او اجتماعي ترقی په مقصد اصلاح شي او د غیر مستقیمو مالیاتو دروند بار د خلکو له اوږدو رښکته کړي شي . مستقیمو مالیاتو ته لومړی درجه اهمیت ورکي شي او له شتمنو او بډایو طبقو څخه د دې د اجتماعي عدالت په اساس مالیې واخستې شي .

دریم : اجتماعي چاري

د افغانستان آزادي غوښتونکي ملت ۷۷ کاله پخوا به خپل سیاسي استقلال بریالی شو . مگر اجتماعي هوسایي او ترقی او د دموکراتیکو آزاديو د تامین په مقصد د خلکو نهضتونه د داخلي ارتجاع او استبداد او د بین المللي امپریالیزم (پاتې په ۷ مخ کښي)

(قیه صفحه ۵)

مرام دموکراتیک...

د رساچه اصلاح تجارت و مالیې :

یسکي از عوامل ضعف اقتصادی مملکت و نفوذ استعمار جدید و امپریالستی نیست که تجارت خارجی ما در دست عده معدودی از نمایندگان کمپنی های انحصارات خارجی و تاجران بزرگ مختکر و کمپرو دور داخلي و خارجي قرار دارد . اینها در بدل صد ور مواد خام ، اموال و اجناس غیر ضروري و غیر اقتصادی را بمقصد منفعت جویی خویش و ارضای تفاخرات قشرهای تجمیل پرست وارد نموده و در نتیجه موجب اسراف ، فرار سرمايه و اسعار مملکت میگردد و هم بر شد صنایع ملی و استحکام استقلال اقتصادی لطمه سنگینی وارد میسازد . برای رفع این نقایص حکومت دموکراسي ملی از سیاست تجارتی ذیل پیروي میکند :

۱- توأم باسوق سرمايه تجاري در ساحه صنعت و تولید ماشین آلات بمقصد ایجاد و تقویه صنایع ملی و توسعه تولیدات داخلي و کنترول تجارت با سیاست ګمرکي حمایتي و توسعه سیستم تجارت با دترې ، تجارت خارجی ملی میگردد .

۲- انکشاف تجارت داخلي بمقصد استقرار بازار ، توسعه و افزایش تولیدات داخلي و تثبیت قیم اموال در بازار داخلي و رفع احتیاجات عمومی از راه تنظیم تشبثات تاجران داخلي و حمايه تاجران کوچک و متوسط در مقابل تاجران بزرگ و کمپرو دور .

۳- امور مالی و بودجوي دولتي باید بروی اصول دموکراتیک و مترقي طبق مصالح خلقهای محروم کشور بمقصد انکشاف اقتصادی و ترقی اجتماعي اصلاح گردد و بار سنگین مالیات غیر مستقیم از دوش مردم بر داشته شده و مالیات مستقیم اهمیت درجه اول داده شود و از طبقات دارا و ثروتمند بر اساس عدالت اجتماعي مالیات اخذ گردد .

سوم : امور اجتماعي

ملت آزاد بخواه افغانستان ۷۷ سال قبل باستقلال سیاسی نایل آمد و لسی نهضت های مردم آن به مقصد رفاه و ترقی اجتماعي و تامین آزاد یهای دموکراتیک بنا بر عوامل ارتجاع و استبداد داخلي و توطئه و دسایس امپریالیزم بین المللي پاشکسته های توأم با قربانی های فراوان مواجه شد . از آن تاریخ تا کنون خلقهای زحمتکش کشور یعنی کارگران ، دهقانان و منورین ترقیخواه از نظر اقتصادی و اجتماعي تحت ستم و فشار طبقات حاکمه فئودالی ، تجارتی و بوروکراتیک همچنان در شرایط دشواری زندگي میکنند . شاخص سطح زندگی خلقهای پر استعداد افغانستان پائین ترین سویه حیات را در قطار ملل جهان نشان میدهد و بنا بر سیاستهای ارتجاعی و استبدادی ، کارگران و دهقانان از حق تشکیل ارګا های نشراتی ، اتحادیه ها ، احزاب سیاسی و اعتصابات که سلاحي های دفاع حقوق و منافع طبقاتی اجتماعي و فرهنگی آنان بشمار میرود محروم اند . قوانین ترقی و تکامل اجتماعي حکم میکند که باید هر چه زود تر این وضع تغییر کنند و مناسبات جدید بر اساس تطبیق پروگرام اصلاحی ذیل برقرار شود :

۱- بر مبنای اصل حق کار برای تمام افراد مستعد - بکار با تعیین و اخذ حداقل دستمزد و معاش که رفع نیاز مند یهای لازمي مادی و معنوي آنان را کرده بتواند کار تهیه گردد . تامین حق کار و از بین بردن بیکاری صرف از طریق تعویض مناسبات تولیدی که به مناسبات جدید که منجر بر شد سریع قوای تولیدی کشور میگردد امکان پذیر میباشد .

۲- بمقصد تامین مصونیت کارگران و شرایط مساعد کار و تحصیل حقوق عمومی وضع و اجرای قوانین و مقررات آتی ضروري است :

۳- حق استراحت از طریق اجرای ۴۷ ساعت کار در هفته برای شعب مختلف کارگران و تقلیل با زهم بیشتر ساعت کار در رشته هاییکه شرایط اجرای آن سخت و دشوار بوده و بکارگران لطمه روحی و جسمی وارد میکند ، جهت تکمیل حق استراحت برقراری مرخصیهای همه ساله با استفاده از دستمزد بکارگران تامین گردد .

۴- برای همه زحمتکشان در حالت پیری ، بیماری و معیوبیت ناشی از حوادث کار بیمه های صحی و اجتماعي از طرف دولت و بحساب دولت یا مؤسسات مربوط وجود آید .

۵- باید کار اطفالیکه کمتر از ۱۵ سال دارند منع قرار داده شود و برای زحمتکشانیکه سن آنها بین ۱۵ و ۱۸ است روز کار تا ساعت پایان آورده شود .

۶- مبارزه در راه برسمیت شناختن حقوق و تطبیق قوانینیکه در اثر آن کارگران و تمام زحمتکشان به منظور دفاع از منافع و حقوق خود و بمقصد تربیه روحیه تشکیلاتی و بیداری شعور طبقاتی بتوانند از حق متعبد شدن در اتحادیه های صنعتی و کارگری و از حق اعتصاب و اعتقاد قرار داد دسته جمعی بهره مند شوند .

۷- برای حل اختلافات میان کارگران و کارفرمایان و مراقبت در اجرای صحیح قانون کار محاکم بیطرف تشکیل گردد که در آن نماینده کارگران اشتراک داشته باشد .

(بقیه در صفحه ۷)

(دشپږم مخ بآ تې)

د(خلق)دمو کړا تیک....

د دسا یسو له امله په ۲۰۰۰ زېږيز کال کې د دموکراتیکې خپلواکۍ کارگران، بزگران او ترقي غوښتونکي منورين له اقتصادي او اجتماعي نظره د فېو ۱۵ لې، تجاري او بوزکرو تیکو حاکمه طبقو ترستم او فشار لاندې لاهماغسي په سختو شرایطو کې ژوند کوي. دا افغانستان د بېلا بېلا استعماري زیار ایستونکو خلکو د ژوندانه د سطحې شاخص د نړۍ د ملتونو په قطار کې تر ټولو ټیټه سترگه ده. په هر کسودې او د استبدادي او ارتجاعی سیاستونو په نتیجه کې کارگران او دهقانان د نراتی او رکافونو، اتحادیو، سیاسي گوندونو او اعتصابونو له تشکیل څخه چې د دوی د اجتماعي او فرهنگي حقوقو او طبقاتي گټو د ساتنې وسیلې گڼل کېږي محروم دي.

د اجتماعي ترقي او تکامل قوانین حکم کوي چې باید دغه وضعه ژر تر ژره بدلون ومومي، او د لاندې اصلاحي پروگرام د تطبیق په اساس نوی مناسبات برقرار شي:

۱- د کار د حق د اصل پر اساس دې د ټولو افرادو له پاره چې د کار استعماري لري لې تر لږه د دودیزو مزد او معاش په ټاکلو او اخستلو سره چې مادي او معنوي لازمي اړتیاوې یې لږې کړې شي کار ټیټه شي. د کار د حق تامین او د بیکارۍ له منځه وړل یوازې په نویو مناسباتو باندې د تولید د زړه مناسباتو د تعویض له لارې چې د هیواد د تولیدي قواؤ د چټکتیا موجب گرځي - امکان لري.

۲- د کارگرانو د مصونیت او د کار د مساعد و شرایط د تامین او د عمومي حقوقو د تحصیل په مقصد د لاندینو قوانینو او مقرراتو ټاکنه او اجرائی وړي ده:

- د مختلفو څانگو د کارگرانو له پاره په هفته کې ۲۰ ساعته کار د اجرائی لارې د استراحت حق، او د کار په هغو څانگو کې چې شرایط یې سخت او گران وي او کارگرانو ته روحی او جسمي تاوان رسوي د کار ساعتونه هم کموالی، د استراحت د حق د بشپړ کیدو له پاره د کالنیو رخصتیو برقرارې د کارگرانو د لاس مزد څخه د استفادې سره سره دې تامین شي.

- د ټولو زیار ایستونکو له پاره دې د زېږت، ناروغۍ او معیوبیت په حال کې چې د کار له بشپړې نجات کېږي وی، د دولت له خوا، د دولت یا مېرمنو موسسو په حساب صحتي او اجتماعي بیمې منع ته راشي.

- باید د هغو کوچنیانو کار چې عمر یې تر ۱۵ کالو لږ وي منع کېږي او د هغو زیار ایستونکو له پاره چې عمر یې د ۱۵ او ۱۸ کلونو ترمنځ وي باید د ورځې کار تر ۵ ساعته راپسېخته کېږي شي.

- د حقوقو په رسمیت پیژندنې له لاره کېنې مبارزه او د هغو قوانینو تطبیق چې د هغو په وسیله کارگران او ټول زیار ایستونکي د خپلو حقوقو او گټو په منظور د تشکیلاتي روحيې د روزنې او طبقاتي شعور د ودو لپاره وکولای شي په صنعتي او کارگری اتحادیو کېنې سره متحد او د اعتصاب او له ایزو قراردادونو د انعقاد له حق څخه مستفید شي.

- د کارگرانو او کارفرمایانو ترمنځ د اختلافونو د حل او د کار د قانون د سمو اجرائیو د مراقبت له پاره دې بېطرفه محاکم چې په هغو کېنې د کارگرانو نمایندې هم گډون ولري تشکیل شي.

۳- په ښارونو او کلیو کېنې د صحتي، عصري او ارزانه کورونو جوړول د ټولو محرومو طبقو او قشرونو له پاره لازم گڼل کېږي، همدارنگه په ښارونو کېنې د کرایه نشینو لپاره د کورونو، د کانونو او نورو ځایو د ظالمانه کرایې پشکنه راوستل ډیر مهم تلقی کېږي.

۴- د افغانستان په دموکراتیک او نوی ژوند کېنې افغانی پښه د اقتصادي، اجتماعي، سیاسي او فرهنگي ژوند په ټولو چارو کېنې د حقوقو له مخه له نارینه سره مساوي گڼله کېږي.

د ښځو د آزادۍ او حقوقو د تطبیق امکان په دې توگه صورت موندلی شي چې په خپله د ښځو له خوا د دموکراتیکې اتحادیې تاسیس او د کار په ساحه کېنې د ښځې او تر ترمنځ توپیر د مساوي کار په مقابل کېنې د مساوي معاش او لاسمزد د اخستلو په اساس له منځه لاړ شي.

اجتماعي بیمې، د استراحت حق او تر ولادت د ښځو وروسته له معاش او لاسمزد سره د (۸۰) ورځو درخصتۍ په ورکولو او د کوچنیانو او میندو د روغتیا د تامین لپاره د زیږونو، کوچنیانو ته د شورو ورکولو د ځایو او ولگونو په تاسیس، د تحصیل د حق او نورو حقوقو په ورکولو تامین کیدای شي.

۵- له دې امله چې د دولت ادارې د ستگنا د پوړی د و طبقو او د ممتازو کوچنیو قشرونو د ښځو لپاره په کارونه چول شي، د هیواد د ښارونو او کلیو د خلکو د سترو طبقو زیاتې ښځې دا ایجابوي چې دغه د ستگنا د اجتماعي او علمي واقعیتونو په اساس اصلاح شي.

دې مقصد ته د رسیدو لپاره د ټول اداري فساد، خوډسری، بې قانونۍ، بې دسپلینۍ، رشوت، کاغذ پرانی، د خلکو د کارونو د ځنډولو او استبداد پر ضد د یوې فوري وظیفې په حیث مبارزه کېږي.

د دولت او موسسو د مامورینو، معلمینو، منورینو، اجیرانو او مستخدمینو د یو شرافتمندانه او وړوڼد د منع ته راوړلو لپاره د مؤثر تدابیر نیول کېږي.

(پاتې په ۸ مخ کېنې)

(بقیه صفحه ۶)

مرام دموکراتیک...

۳- اعمار منازل صحتي و ارزان برای تمام طبقات و قشرهای محروم در شهرها و دهات امر ضروری بشمار میرود، همچنان اقدام برای پایان آو ردن کرایه ظالمانه منازل، دکانها و غیره برای کرایه نشینان شهرها نیز ضروری تلقی میگردد.

۴- در زندگی نوین و دموکراتیک افغانستان زن افغان در کلیه شؤون حیات اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی از نظر حقوق با مرد مساوی شمرده میشود. امکان تطبیق حقوق و آزادی زنان از طریق تشکیل اتحادیه های دموکراتیک از طرف خود زنان و از بین بردن تبعیض بین زن و مرد در ساحه کار بر اساس اصل دستمزد و معاش مساوی در مقابل کار مساوی، بیمه اجتماعی، حق استراحت و دادن ۸۰ روز مرخصی با معاش و دستمزد قبل و بعد از ولادت و حفظ صحت اطفال و مادران از طریق تاسیس زایشگاه ها، شیرخوار گاه ها، کود کستانها و حق تعلیم و دیگر حقوق تامین شده میتواند.

۵- بمنظور اینکه دستگاه اداری دولت طبق منافع یکی دوطبقه و قشر های ممتاز کوچک جامعه بکاربرده نشود، مصالح عالی طبقات عظیم خلقهای دهات و شهرهای کشور ایجاب مینماید که این دستگاه روی واقعیت های اجتماعی و علمی اصلاح گردد.

برای تحقق بخشیدن باین منظور بحیث وظیفه فوری علیه جمیع فساد اداری، خودسری ها و بی قانونی و بی دسپلینۍ، ارتش، شیوه های کاغذ پرانی و معطلی عمدی کارهای مردم و استبداد مبارزه بعمل می آید.

برای تهیه زندگی شرافتمندانه و شایسته معلمان، ماموران، اجیران، مستخدمان - دولت و موسسات تدابیر مؤثر اتخاذ میگردد.

۶- در راه تشکیل محاکم ملی بمنظور محاکمه و مجازات اشخاص و ماموران عالین تبه که بحقوق و آزادی های فردی و اجتماعی خلقهای مملکت تجاوز نموده اند و ثروت و جایزاد های زیاد نا مشروع از اموال دولت و خلق بدست آورده اند مجامده میگردد.

۷- بمقصد تشکیل محاکم سیاسی صالح، علمی و بیطرف و دموکراتیک و اصلاح زندانی های سیاسی با تمام حقوق سیاسی آن و همچنان برای اصلاح محابس عمومی مبارزه میگردد.

۸- در راه تبدیل و تعویض تمام قوانین و مقرراتیکه ضد مصالح خلقها و ضد دموکراتیک باشد مبارزه قانونی بعمل مینماید.

۹- حفظ و بهبود بیمی صحت و سلامت تمام خلقها بصورت مجانی بعهده دولت میباشد. برای این منظور دولت موظف است که پروگرامهای علمی و وسیع صحتی در زمینه وقایع مردم از امراض و تقلیل قطعی ناچور بها و ریشه کن ساختن امراض میکروبی و ساری طرح و اجرا کند. بر آوردن احتیاجات تمام اهالی شهرها و دهات و کوچیان و قبایل کشور از نظر خدمات صحتی از طریق تربیت کارکنان طبی ب تعداد کافی و تهیه وسایل عصری باندازه لازم و توسعه مؤسسات مجانی و عمومی، ایجاد مؤسسات صحتی از قبیل پولیکلینیکها، شفاخانه ها، شناور یما و آسایشگاه ها و تبلیغات صحتی در اطراف و اکناف مملکت ضرور است.

۱۰- علیه ارتجاع و نشر خرافات، اعتیاد به تریاک، چرس و الکل، فحشا و دیگر مفاسد اخلاقی که معلول شرایط نا متنا سب وضع اجتماعی و اقتصادی است مبارزه همه جانبه بعمل می آید.

چهارم: امور کلتوری

انتقال از مرحله عقب افتاده فیودالی بیک مرحله جدید اجتماعی متری مستلزم تربیت و تعلیم مترقی و عصری تمام خلقهای مملکت میباشد. طبقات حاکمه ارتجاعی فیودالی و عوامل استعماری و امپریالیستی پیوسته کوشیده اند تا در برابر توسعه و ترقی فرهنگ پسندیده ملی خلقهای کشور و انتشار کلتور مترقی و علمی جهان در داخل مملکت موانع بزرگی ایجاد کنند تا باین وسیله از تکامل اجتماعی و اقتصادی مردم ب نفع خود جلوگیری بعمل آورند.

بادارک این مسأله که فرهنگ و کلتور جدید افغانستان ملی، خلقی و دموکراتیک خواهد بود در راه تطبیق پروگرام اصلاحي زیر بمقصد تجدید حیات فرهنگی و انقلاب فرهنگی کشور و تکامل آن جد و جهد میشود:

۱- تعلیم و اجرای تعلیمات اجباری همگانی و مجانی ابتدا بى بزبان مادری فرزندان کشور در سرتاسر مملکت بعد از سن ۷ سالگی (پسرودختر) بدون تبعیض.

۲- علمی ساختن تعلیمات اجباری و مجانی متوسط بنحو یکه شاگردان مبادی علوم را فراگیرند و تعلیمات علمی در ساحه های صنایع دستی و زراعت و فن تولیدات را اخذ نمایند.

۳- برای شاگردان تمام مناطق و خلقهای زحمت کش زمینه تعلیمات مسلکی و ثانوی و عالی و تخصص از طریق مدد معاش و لیلیه ها مهیا میشود. در زمینه توسعه پوهنتون ها و مؤسسات و تحقیقات علمی و کمک بدانشمندان، نویسندگان و هنرمندان، حفظ آثار تاریخی (بقیه در صفحه ۸)

(۷۵ مخ بانی)

د (خلق) دمو کراتیک...

۶- د هغو اشخاصو او عالي رتبه مامورينو د مجاکمې او مجازات په مقصد، چه د هیواد د خلکو په حقوقو، فردی او اجتماعی آزاد یو بی تیری کړی دی او د خلکو او دولت له مالونو څخه یی ناروا او زیات نړوتونه او شتمنی به لاس راوړی دی د ملی محکمو د تشکیل په لاره کښی مجاهده کیدی.

۷- د سیاسي بیطرفو، صالحو او دمو کراتیکو محکمو د تاسیس او دقو او سیاسي حقوقو سره د سیاسي محبسونو او همدارنگه د عمومی محبسونو د اصلاح له پاره مبارزه کیدی.

۸- دقو او هغو قوانینو او مقرراتو د تعدیل او تعویض په لاره کښی چه د خلکو د ښه گټو او دمو کراسی په خلاف وی قانونی مبارزه کیدی.

۹- په مجانی ډول دقو او خلکو دروغتیا او سلامتی دایمی ساتنه او ښه گټه د دولت په غاړه ده. ددی مقصد له پاره دولت مکلف دی چه له ناروغیو څخه د خلکو د ساتنې او د ناروغیو د قطعې کولو او د مکروبی او ساری ناروغیو د پښی له منځه وړلو په ساحه کښی عملی او پراخ پروگرامونه طرح او تطبیق کړی. همدارنگه د صحتی خدماتو له مخی د هیواد دقو او کلیو او ښارونو د خلکو او کوچنیانو او قبا یلو داند تیاؤ پوره کول دا اجباری چه طبی کارکوونکی او عصری وسایل په کافی ولا زمه اندازه تربیه او تهیه شی او مجانی، عمومی، پراخی او صحتی مؤسسی لکه پو لی کلینیکونه، روغتونونه، زېږتونونه او سنا توریونونه د هیواد په هر گوت او څنډه کښی ایجاد او صحتی تبلیغات ضروری دی.

۱۰- دارتجاع، خرافات خپرو لو، د تریاکو، چرسو، او الکولو د اعتیاد فحشاء او قو او اخلاقی مفاسدو په ضد چه د اجتماعی او اقتصادی نا وده و شرابو معمول دی قو او له خپزه مبارزه کیدی.

خلورم: کلتوری چاری

له فیو ډالی وروسته بانی مرحلی څخه یوی نوی اجتماعی مثرقی مرحلی ته انتقال د هیواد دقو او خلکو د مثرقی او عصری ښوونی او روزنی ایجاد کوی.

فیو ډالی ارتجاعی حاکمه طبقاتو او استعماری او امپریالیستی عواملو تل څخه کړی ده چه د هیواد د ملی او مثرقی مثالی فرهنگ او دجهانی علمی او مثرقی کلتور د پراختیا او پرمختگ په لاره کښی دننه په هیواد کښی لوی موانع ایجاد کړی او په دی توگه د خپلو گټو په غرض د خلکو د اجتماعی او اقتصادی تکامل مخه ونیسی. ددی مسألی به پوهیدلو سره چه د افغانستان نوی کلتور او فرهنگ به ملی، خلقی او دمو کراتیک وی د هیواد او د ژوندانه د تجدید او کلتوری انقلاب او تکامل په مقصد دلاندی اصلاحی پروگرام د تطبیق په لاره کښی څخه او کوشش کیدی:

۱- په قو او هیواد کښی د (۷) کلنی څخه وروسته (د نړا وښی له پاره) بی له توپیره هر چاته په مورنی ژبه د ابتدایی، مجانی، عمومی، اجباری تعلیماتو تطبیق.

۲- د منځنی تعلیماتو په اجباری او مجانی توگه داسی عملی کول چه شاگردان د علومو مبادی زده او د کرهڼی، لاسی صنایعو او تولیداتو په فنونو کښی عملی تعلیمات حاصل کړی.

۳- دقو او منطقو شاگردانو او زیاریستونکو خلکو ته د لیلیو او مدد معاش له لاری د مسلکی، ثانوی، عالی او تخصصی تعلیماتو زمینه برابر کیدی.

د یو هنرونو، نواو عملی څښنو د موسساتو پراختیا - پوهانو، لیکوالو او هنرمندانو سره د مرستی، د تاریخی آثارو د ساتنې، حفرياتو او موزیونو د انکشاف، د کتابخانو تاسیس او له سوله دوستو او مثرقی هیوادونو سره د بین المللی فرهنگي روابطو د پراختیا لپاره لازم اقدامات صورت نیسی.

۴- په قو او هیواد کښی د بیسوادی په ضد عمومی جهاد صورت مومی.

۵- د نوی نسل د بدنی او ذهنی روزنی په مقصد میدانونه او د سپورت کلوپونه، قراغت خانې او د کشفرائس خوئی د محصلانو او جوانانو د اتحاد یو د آزاد تشکیل حق تا مین کیدی.

اخلاقی او معنوی اصول لکه: د سولې، دمو کراسی، ملی خپلواکی، اجتماعی پرمختگ او ښه گټو له ارمانو سره وفاداری- له هیواد او زیار ایستونکو خلکو سره مینه او احترام- له ارتجاع، استبداد، بی عدالتی، استعمار، استثمار امپریالیزم، چگړه خوښتنی د خلکو او جهانی مثرقی ملی مفاهیمو له دښمنانو سره له بغلا کیدل به د شاگردانو، محصلینو او جوانانو تر منځ- چه د هیواد نه زوالیدونکی او خلاقه باندکه ده- تبلیغ او ترویج شی.

۶- د افغانستان د ملی فرهنگ د غنی کولو- د هیواد د خلکو او مختلفو قومونو د ژبی او کلتور د پراختیا او د هیواد د ولایاتو د هغو سیمو د خلکو چه شاته غورځول شوی دی د اقتصادی او اجتماعی پرمختگ د پاره جدی او عملی تدابیر نیول کیدی. د خلکو د روزنی او اجتماعی شعور د راوښو لو د پاره د مطبوعاتو، دمو کراتیکو خپرونو، د اطلاعاتو آزادی، سینما گانو، تیاترونو او راډیو بی مثرقی خپرونو څخه

(بقیه صفحه ۷)

مرام دمو کراتیک...

۱- انکشاف حفريات و موزیم ها، تاسیس کتابخانه ها و توسعه روابط فرهنگی بین المللی با کشورهای صلح دوست و مثرقی اقدام میشود.

۲- جهاد عمومی علیه بیسوادی دسر تا سر کشور صورت میگیرد.

۳- برای تربیت بدنی و ذهنی نسل جوان میدانها و کلبه های سپورت، قراغت خانه ها و اتاقهای کنفرانس و حق تشکیل آزاد اتحادیه های محصلان و جوانان تعمیم میگیرد. اصول اخلاقی و معنوی از قبیل وفاداری بارمانهای صلح، دمو کراسی ملی، استقلال ملی رفاه و ترقی اجتماعی و عشق و احترام بخلقهای زحمتکش و وطن، آشتی ناپذیری باارتجاع استبداد و بیعدالتی، استثمار، استعمار و امپریالیزم و جنگ طلبی و دښمنان خلق و دښمنان مفاهیم مثرقی ملی و جهانی بین شاگردان و محصلان و جوانان که سرمایه زوال ناپذیر و خلاق کشور اند تبلیغ و ترویج میگیرد.

۴- بمقصد انکشاف زبان و کلتور های خلقها و اقوام مختلف مملکت و غنای فرهنگ ملی افغانستان و بمنظور ترقی و پیشرفت اقتصادی و اجتماعی خلقی آن حصص ولایات مملکت که عقب گذاشته شده اند تدابیر جدی و عملی اتخاذ میگیرد. برای تربیه و پیدای شمعور اجتماعی خلقها بسط و توسعه مطبوعات و نشرات دمو کراتیک و آزادی اطلاعات، سینماها، تیاترها، نشرات مثرقی راډیویی در نقاط مختلف مملکت ضروریست. هر گاه بعضی از محافل و افراد متنفذ بخواهند این وسایل تربیتی عمومی را بمنظور نشر خرافات، نفاق ملی، تقو به فیو د الیزم و بسط نفوذ امپریالیزم استعمال نمایند بیدرتنگ افشاء خواهند شد.

در نهایت ما در حالیکه ارزشها و اهداف دمو کراتیک قانون اساسی را حمایت میکنیم و درین مرحله تاریخی برای ایجاد حکومت دمو کراسی ملی و تعقیب راه رشد غیر سرمایه داری بر اساس ایدیا لوی مثرقی و جهان بینی علمی بشیوه مسالمت آمیز و علنی مجدانها میارزیم میکنیم هیچگاه مسؤولیتهای عظیم خود را در پیشگاه خلق نجیب و زحمتکش افغانستان عزیز یاد نبرده و نظر خود را از غایه نهایی و دور نمای تکامل اجتماعی خویش که ساختمان یک جامعه سوسیالیستی است دور نخواهیم داشت. از تمام نیروهای ترقی خواه دمو کراتیک، از تمام وطنپرستان و فرزندان صدیق وطن و از باشاهان متترین مدافعان منافع خلقهای ستمکش و محروم دعوت میگرد که در صفوف جریان دمو کراتیک خلق پیوندند و در راه تطبیق این مرام مبارزه میکنند و پرافتخار نمایند.

۵- تعمیم او پراختیا په قو او هیواد کښی ضروری دی. که چیری مخینی قو او لگي او با نفوذ افراد و غواړی چه دروزنی دغه عمومی وسایل د خرافاتو د خپرونو، ملی نفاق، فیو ډالیزم او امپریالیزم د نفوذ د پراختیا او تقو بی په غرض به کار واچوی سمدستی به رسواشی. په پای کښی مو ښه بداسی حال کښی چه د افغانستان داسی قانون د قو او دمو کراتیکو ارزښتونو او هدفونو حمایت کوو او د تاریخ پدی مرحله کښی د ملی دمو کراسی حکومت د ایجاد او د غیر سرمایه داری و دی دلاری د تعقیب د پاره د مثرقی ایدیا لوی او علمی جهان بینی بر اساس به مسالمت آمیزه توگه علنی مبارزه کوو، هیچکله به د افغانستان د نجیب او زیاریستونکو خلکو په مقابل کښی خپل مسؤولیت هیر نه کړو او د خپل غایبی هدف او خپلی قو او لنی دراتلونکی تکامل څخه چه دیو ی سوسیالستی قو او لنی جوړول دی خپل نظرونه غږوو.

له قو او دمو کراتیکو ترقی هوبښونکو قوتونو، له قو او وطن پرستانو او د هیواد له رښتینو زامنو او د محروم و ستم گانو او نکو خلکو د گټو له باشاهانته مدافعتیو څخه بلنه کښی چه د خلک د دمو کراتیک جریان په صفونو کښی ودریدی او ددی مرام د تطبیق په لاره کښی پرله پسې او له وبلاره چه مېارزوه و کړی

خلق		اشتراک	
فعلا هفته یکبار نشر می شود		مرکز: سالانه ۱۰۰ - افغانی	
صاحب امتیاز: نور محمد (تره کی)		ولایات: سالانه ۱۱۰ - افغانی	
مدیر مسؤول: م. حسن (بارق شفیع)		خارج کشور: سالانه ۱۰ - دالر	
آدرس: حصه اول میوند واپ (مقابل سینمای پامیر)		قیمت یک شماره ۲ - افغانی	
		دولتی مطبعه	